ПОГОДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

_____Людмила ЛУЗАН
05.04. 2024

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

_____ Любов ПОКРОЄВА
05.04. 2024

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації за темою

«Педагогіка гри в роботі вчителя початкових класів»

«Game pedagogy in the work of a primary school teacher»

Розроблено проєктною групою (науково-педагогічні працівники КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти») у складі:

Гезей О.М., *ст. викладач кафедри методики дошкільної та початкової освіти;*

Коченгіна М.В.*, завідувач кафедри методики дошкільної та початкової освіти, к.пед.н.*

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
кафедри методики
дошкільної та початкової освіти
від 03.04. 2024 № 9

1.1. Загальні положення. Освітня програма підвищення кваліфікації за темою «Педагогіка гри в роботі вчителя початкових класів» є складовою Комплексної програми підвищення кваліфікації учителів початкових класів. Цільова аудиторія реалізації освітньої програми – педагоги, які вже здобули теоретичну підготовку щодо актуальності й особливостей ігрового методу навчання молодших школярів відповідно до ідей Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», мають певне розуміння особливостей використання ігрових методів навчання в початковій школі.

1.2. Актуальність. Освітню програму «Педагогіка гри в роботі вчителя початкових класів» розроблено на виконання завдань нормативних документів щодо організації освітнього процесу в початковій школі, у яких визначено такі пріоритетні напрями освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах очної / дистанційної / змішаної форм навчання;
- організація роботи з подолання освітніх втрат із застосуванням діагностувальних методик їх виявлення;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами використання ігрових технологій, ігрових комп'ютерних програм та ігрових ситуацій, розвивальних та дидактичних ігор на різних етапах уроку на засадах індивідуального й диференційованого підходів;
- посилення роботи щодо забезпечення соціально-емоційного розвитку, зокрема і формування навичок самозарадності;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного й післявоєнного часу.

Однак проблема формування готовності вчителів до використання ігрових методів навчання та застосування розвивальних дидактичних ігор на уроках у початковій школі залишається актуальною. Вивчення практичної діяльності ЗЗСО свідчить, що вчителі не завжди раціонально підходять до вибору, адаптації, проєктування й грамотного використання на уроках навчально-ігрових технологій. Однією з причин цієї ситуації є недостатній рівень професійної підготовки вчителів початкових класів.

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації за темою «Педагогіка гри в роботі вчителя початкових класів» для вчителів початкових класів спрямовано на розв'язання зазначених вище завдань, що відбито в тематиці навчальних занять і розподілі годин за навчальними модулями.

1.3. Метою освітньої програми є доповнення та поглиблення професійних знань педагогів щодо ефективного впровадження в освітній процес ігрових технологій, створення умов для набуття вчителями

початкових класів практичних умінь вибору, адаптації, проєктування й грамотного використання на уроках навчально-ігрових технологій, а також розвиток професійних компетентностей вчителів початкових класів щодо організації та здійснення освітнього процесу в умовах тривалого дистанційного навчання, а саме, предметно-методичної, психологічної, оцінювально-аналітичної компетентностей.

Виходячи з мети, **завданнями** підвищення кваліфікації вчителів початкових класів визначено

- **задоволення фахових потреб** педагогів у поглибленні теоретичних знань щодо

- ролі гри в становленні особистості дитини молодшого шкільного віку;
- гейміфікації як освітньої технології;
- ігрової діяльності як передумови навчальної діяльності;
- використання гри для формування позитивного мислення молодших школярів;
- освітніх можливостей ігрових онлайн-ресурсів;

- **удосконалення професійних умінь** щодо

- сучасного дизайну уроку в початковій школі;
- особливостей застосування ігрових методів на уроках української мови та математики;
- застосування гри для підтримки рухової активності учнівства
- використання ігор для розвитку емоційного інтелекту у молодших школярів
- надання психологічної допомоги дітям, які опинилися в кризових ситуаціях;

- **мотивування педагогів** до професійного розвитку, упровадження інновацій.

1.4. Форма навчання – дистанційна.

1.5. Структура освітньої програми. Освітня програма містить п’ять модулів:

Модуль 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності,

Модуль 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності,

Модуль 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу,

Модуль 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу,

Модуль 5. Організаційно-діагностичний».

1.6. Очікувані результати.

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- ролі гри в становленні особистості дитини молодшого шкільного віку;
- необхідності вільного володіння державною мовою.

Уміння:

- прогнозувати впровадження ігрових методів в освітній процес початкової школи;
- забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- втілення в практику власної педагогічної діяльності ідей освітньої політики держави;
- розуміння важливості підвищення рівня власної мовленнєвої компетентності.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- психолого-педагогічного потенціалу гейміфікації в освітньому процесі школи, навичок мотивування учнів під час навчанння
- причин, механізмів вимірювання та шляхів подолання освітніх втрат молодших школярів;

Уміння:

- вимірювати та долати освітні втрати;
- добирати ефективні ігрові методи для формування умінь, спільних для всіх компететностей;
- створювати гейміфіковані дидактичні матеріали.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- готовність застосовувати сучасні ефективні підходи, ігрові технології та стратегії;
- усвідомлення необхідності професійної мобільності й гнучкості;
- розвиток здатності планувати освітній процес на засадах компетентнісно орієнтованого підходу.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- особливостей сучасного дизайну уроку;
- окремих ігрових методів і прийомів навчання у початкових класах;
- ролі ігрових онлайн-ресурсів для формування навичок, спільних для всіх ключових компетентностей.

Уміння:

- раціонально підходити до вибору, адаптації, проєктування й грамотного використання на уроках навчально-ігрових технологій.
- **ефективно організовувати навчальну ігрову діяльність молодших школярів.**

Диспозиції (цінності, ставлення):

- розвиток особистісних якостей (об'єктивність, креативність, логічність, дивергентність, асоціативність мислення, рефлексія тощо), необхідних для успішного використання ігрових технологій в освітньому процесі початкової школи;
- позитивне ставлення до самостійної розробки дидактичних ігрових матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей учнів конкретного класу;
- усвідомлення нових власних освітніх потреб.

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- необхідності створення психологічно безпечного освітнього середовища для молодших школярів і забезпечення якості освітнього процесу;
- ігрової діяльності як передумова навчальної діяльності;
- використання гри для формування позитивного мислення молодших школярів;

Уміння:

- створювати психологічно комфортне й безпечне освітнє середовище для учнів класу, ураховувати вікові та індивідуальні особливості дітей молодшого шкільного віку;
- розвивати «м'які» навички (Soft Skills), використовувати ігри для розвитку емоційного інтелекту у молодших школярів;
- надавати посильну психосоціальну підтримку учням у кризових умовах/ситуаціях засобами ігрових методів.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- поглиблене усвідомлення важливості дитиноцентризму в освіті;
- розвиток емпатії.

1.7. Перелік компетентностей, що може набути та/або розвинути слухач/слухачка курсів підвищення кваліфікації за умови успішного засвоєння програми.

1) А2 (предметно-методична): здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, формувати та розвивати в учнів вміння, спільні для всіх ключових компетентностей, добирати й використовувати сучасні та ефективні ігрові методики і технології навчання для забезпечення якісного навчання, використовувати суб'єктивний досвід проєктування та організації ігрової діяльності.

2) Б1 (психологічна): здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, виявляти та посилювати гуманістичний потенціал дидактичної гри, інтегрувати психолого-педагогічну та методичну інформації щодо навчально-ігрових технологій.

КУРИКУЛУМ

за освітньою програмою за темою
«Компетентнісно зорієнтоване навчання в початковій школі»
(30 год / 1 кредит)

№ з/п	Назва модуля	К-ть годин
1.	Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	4
2.	Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	4
3.	Сучасні підходи до організації освітнього процесу	10
4.	Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	8
5.	Організційно-діагностичний	4
	Разом за модулями (годин/кредитів)	**30 год/ 1 кредит**

Курикулум є основою для складання навчально-тематичного плану, робочої навчальної програми / РНТП / розкладу навчальних занять, що оприлюднюються на сайті КВНЗ «Харківської академії неперервної освіти».

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

за освітньою програмою за темою
«Педагогіка гри в роботі вчителя початкових класів» (30 год / 1 кредит)

Назва модуля *(інваріантна складова)*	**№ теми**	**Назви тем** *(варіативна складова)*	**Умовні позначення компетентностей, що розвиваються**	**Усього годин**
І. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності	**1.1**	Актуальне нормативне забезпечення освітнього процесу в початкових класах	А1, А2, А3, Б1,Б2, Б3, В1, В2, В3, Г1, Г2, Г3	
	1.2	Роль гри в становленні особистості дитини молодшого шкільного віку: що потрібно знати вчителям і батькам учнів	А2.4	
	1.3	Шляхи підвищення мовно-комунікативної компетентності вчителя початкових класів відповідно до професійного стандарту	А1	
	1.4	Безпечне освітнє інформаційне середовище молодшого школяра	А3, В2, Г2	
	1.5	Диджилітизація освіти. Технологічні аспекти організації комунікації з учасниками освітнього процесу	А3, В2, Г2	
		Разом годин на модуль		**4**
ІІ. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності	**2.1**	Гейміфікація як освітня технологія	А2.4	
	2.2	Освітні втрати й розриви початковій освіті: способи вимірювання, шляхи подолання	А2, Б1, Б3, Г1, Г2, Г3	
	2.5	Профорієнтація в початковій школі	А2, Б1	
		Разом годин на модуль		**4**
	3.1	Креативні уроки: сучасний дизайн уроку в початковій школі	А1.4, А2.4, Г2	
	3.2	Використання мовних ігор для ефективного формування вільного володіння державною мовою	А1.4	

III. Сучасні підходи до організації освітнього процесу	**3.3**	Особливості застосування ігрових методів на уроках математики	А2.4	
	3.4	Застосування гри для підтримки рухової активності учнівства	А2.4	
	3.5	Ігрові онлайн-ресурси в дистанційному навчанні	А3.2	
	3.6	Творча діяльність на уроках літературного читання: можливості використання коміксів (креалізованих текстів)	А2, Д1.3	
	3.7	Ігри для формування ініціативності та підприємливості молодших школярів	А2, Г2	
		Разом годин на модуль		**10**
IV. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу	**4.1**	Психолого-педагогічна підтримка молодших школярів, які пережили кризові ситуації	Б1, Б2	
	4.2	Ігрова діяльність як передумова навчальної діяльності	Б1	
	4.3	Розвиваємо «м’які» навички (Soft Skills). Ігри для розвитку емоційного інтелекту у молодших школярів	Б1	
	4.4	Використання гри для формування позитивного мислення молодших школярів	Б1, А2	
	4.5	Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів	Г1, Г2, Г3	
		Разом годин на модуль		**8**
V. Організаційно-діагностичний	**5.1**	Настановне заняття. Вхідне діагностування		
	5.2	Підсумкове тестування		
		Разом годин на модуль		**4**
		Усього (годин/кредитів):		**30/ 1 кредит**

ЗМІСТ МОДУЛІВ

МОДУЛЬ 1. Сучасні нормативні вимоги до організації освітньої діяльності

Тема 1.1. Актуальне нормативне забезпечення освітнього процесу в початкових класах

Особливості реформування початкової освіти відповідно до концепції «Нова українська школа».

Засади Державного стандарту початкової освіти. Мета стандарту освіти – підвищення якості освіти. Орієнтири змісту освіти нової української школи.

Інструменти впровадження компетентнісного підходу в освітні програми і програми навчальних предметів: зміщення центру ваги від нагромадження фактів до розвитку вмінь; зменшення кількості предметів й інтегрованість змісту.

Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу в початкових класах.

Основні завдання початкової школи на сучасному етапі: формування базових компетентностей для продовження освіти впродовж усього життя, особистісний розвиток, формування індивідуальності дитини, соціалізація школярів.

Типові навчальні плани, освітні програми, підручники, посібники. Аналіз типових та нетипових освітніх програм.

Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти. Вимоги щодо ведення класного журналу.

Забезпечення санітарно-гігієнічних умов навчання.

Тема 1.2. Роль гри в становленні особистості дитини молодшого шкільного віку: що потрібно знати вчителям і батькам учнів

Нормативна база застосування гри в початковій школі. Актуальність використання гри в освітньому процесі початкової школи.

Користь гри для розвитку дитини. Функції гри: розважальна, комунікативна, функція самореалізації, терапевтична, діагностична, корекційна, функція міжнаціональної комунікації, соціалізації.

Вітчизняні й зарубіжні психологічні та соціологічні дослідження сформованості в дітей молодшого шкільного віку вміння грати. Наслідки позбавлення дитини можливості грати.

Особливості «керованої» гри, її освітні функції. Специфіка «вільної» гри, її значення для становлення особистості дитини, для формування соціальних навичок.

Ризикована гра.

Специфіка дидактичної гри, види навчально-ігрових технологій, особливості ігрової діяльності молодших школярів. Місце дидактичних ігор та ігрових ситуацій у системі видів діяльності на уроці.

Право дітей грати під час війни. Особливості військової/патріотичної гри.

Тема 1.3. Шляхи підвищення мовно-комунікативної компетентності вчителя початкових класів відповідно до професійного стандарту

Мовно-комунікативна як одна з професійних компетентностей учителя початкових класів згідно з професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженим 23.12.2020. Зміст мовно-комунікативної професійної компетентності: здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; здатність забезпечувати (за потреби) здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти (мова відповідного корінного народу або національної меншини України); здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння та навички учнів.

Вільне володіння державною мовою як одна з умов допуску до роботи за професією.

Культура спілкування. Вербальне спілкування. Невербальні засоби спілкування: візуальні, акустичні, тактильні, ольфакторні. Особливості використання невербальних засобів спілкування в процесі офлайн- та онлайн-спілкування. Мовний етикет. Нетикет – мережений етикет. Найголовніші правила онлайн-спілкування. Важливість дотримання літературних норм під час офлайн- та онлайн-спілкування.

Українська мова – одна з найбільш розвинених і красивих мов світу. Літературна мова як зразкова, наддіалектна форма існування національної мови.

Організація освітньої діяльності молодших школярів українською мовою. Сенситивний період для розвитку мовлення, для оволодіння другою мовою як рідною.

Застереження від типових лексичних помилок. Доцільний вибір синонімів, паронімів. Пуризм як свідоме прагнення не допускати

запозичень у мову й позбуватися їх. Позитивні й негативні аспекти пуризму. Адекватний вибір дублетів на різних етапах спілкування педагога з дітьми.

Виправлення типових граматичних помилок, характерних для педагогів та школярів Харківської області.

Стилістичні норми – доцільність використання мовновиражальних засобів у конкретному лексичному оточенні, відповідній ситуації спілкування.

Дотримання орфоепічних норм у процесі освітньої діяльності.

Основні зміни в новій редакції «Українського правопису» (2019).

Тема 1.4. Безпечне освітнє інформаційне середовище молодшого школяра

Інформаційне та інформаційно освітнє середовище: означення, функції, структура.

Технічна складова середовища молодшого школяра. Вимоги до використання цифрового обладнання в закладах освіти для забезпечення освітнього процесу. Ефективна організація освітнього процесу в цифровому навчальному середовищі.

Правила техніки безпеки та санітарно-гігієнічні норми при використанні комп'ютерної техніки. Можливості, наслідки та ризики використання цифрових технологій. Здоров'я дитини та цифрові технології. Комп'ютерна та Інтернет-залежність.

Інформаційна безпека та грамотність. Безпечна робота в Інтернеті. Правила захисту особистої інформації; правила нетикету.

Пошук інформації в мережі, її критична оцінка, визначення фейкової та недостовірної інформації. Медіаграмотність.

Рекомендації педагогам та батькам дітей молодшого шкільного віку щодо підвищення безпеки дитини.

Тема 1.5. Диджилітизація освіти. Технологічні аспекти організації комунікації з учасниками освітнього процесу

Актуальні чинні нормативні документи, які визначають необхідність формування інформаційно-комунікаційної професійної компетентності вчителів початкових класів. Розвивальний освітній потенціал використання цифрових технологій в освітньому процесі початкової школи.

Поняття диджилітизації освіти.

Поняття про цифрові освітні ресурси та цифровий освітній контент. Сервіси та послуги мережі Інтернет. Онлайн-ресурси для використання в освітньому процесі. Способи захисту інформації в Інтернет-просторі та підвищення інформаційної безпеки.

МОДУЛЬ 2. Концептуальні засади оновлення змісту освітньої діяльності

Тема 2.1. Гейміфікація як освітня технологія

Трактування поняття освітня технологія. Гейміфікація в освіті – як процес поширення гри на різні сфери освіти, який дозволяє розглядати гру і як метод навчання і виховання, і як форму виховної роботи, і як засіб організації цілісного освітнього процесу.

Сутність дидактичної гри та ігрових педагогічних технологій, методик розробки та проведення дидактичних ігор в освітньому процесі школи. Теоретичні основи гейміфікації, ігрових механік, гейм-дизайну.

Стан та перспективи ігрових технологій в освітньому процесі початкової,школи. Можливості та переваги застосування комп'ютерних ігор та ігрових платформ в навчальному процесі початкової школи.

Програмні засоби та технології розробки дидактичних проектів з елементами гейміфікації.

Тема 2.2. Освітні втрати й розриви початковій освіті: способи вимірювання, шляхи подолання

Визначення понять «освітні втрати», «освітні розриви», «навчальні втрати» тощо. Наслідки освітніх втрат для суспільства. Український контекст освітніх втрат.

Нормативні документи щодо виявлення та подолання освітніх втрат.

Психологічні чинники освітніх втрат. Типологія труднощів та їх наслідки.

Механізми виявлення освітніх втрат. Результати моніторингових досліджень (ЗЗМЯПО, 2018 та 2021 роки).

Шляхи подолання освітніх втрат, їх характеристики та виклики. Визначальні результати навчання, що підлягають освоєнню учнями в 1, 2, 3 класах. Діагностика навченості молодших школярів, показники навченості. Матеріали первинного діагностичного тестування за курс 3-4-их класів з української мови та математики на сайті Всеукраїнської школи онлайн та їх аналіз.

Методичні рекомендації Інституту педагогіки НАПН України «Діагностика та механізми подолання втрат у навчання молодших школярів».

Загальні принципи подолання та алгоритм надолуження освітніх втрат у початковій школі. Пропозиції ЮНЕСКО щодо подолання освітніх втрат. Зарубіжний досвід подолання прогалин в знаннях та можливості його використання в Україні.

Окремі результати дослідження якості дистанційного навчання у ЗЗСО України, проведеного ДСЯО України.

Тема 2.3. Профорієнтація в початковій школі

Сучасні тенденції розвитку системи профорієнтації в суспільстві. Нормативне забезпечення профорієнтації в системі освіти.

Сучасний погляд на профорієнтацію. Тенденції в сучасному суспільстві щодо розвитку системи профорієнтації. Загальні підходи до профорієнтації: інформаційний, діагностико-консультаційний, розвивальний, активізуючий.

Сутність пропедевтичного етапу профорієнтаційної роботи у початковій школі. Завдання профорієнтаційної роботи. Професійна орієнтація на початковому рівні шкільної освіти. Профорієнтаційні ігри. Книги для молодших школярів про сучасні професії. Приклади практичних вправ та завдань з питань профорієнтації на уроках предмета «Я досліджую світ».

Практичні матеріали Всеукраїнського освітнього експерименту «Професійна орієнтація у Новій українській школі». Програма Європейського Союзу EU4Skills. Експеримент всеукраїнського рівня «Професійна орієнтація у Новій українській школі» (2021-2026 роки). Знайомство з кращими практиками профорієнтаційної роботи в українських школах.

Корисні посилання.

МОДУЛЬ 3. Сучасні підходи до організації освітнього процесу

Тема 3.1. Креативні уроки: сучасний дизайн уроку в початковій школі

Поняття педагогічного дизайну. Принципи дизайну уроку: Залучення, представлення, взаємодія.

Сучасний урок НУШ, його особливості, компоненти, вимоги додизайну. Ідеї компетентнісного підходу, які слід ураховувати при моделюванні уроку. Ієрархія визначення цілей. Послідовність кроків

конкретизації мети і результатів вивчення теми. Побудова системи навчальних завдань до уроку в 1 – 4-х класах.

Особливості дистанційного уроку: структура, інструменти, візуалізація, контакт. Структура уроку: системність, візуалізація, кооперація, інтерактив, здоров'язбережувальні технології, рефлексія.

Конструювання завдань для учнів 1 – 4 класів. Види завдань: комікси, квести, ігри, творчі завдання, завдання-жарти, загадки. Вимоги до завдань: чіткість, послідовність, лаконічність, диференціація, системність, творчість. Шляхи забезпечення зворотного зв'язку: співпраця, фідбек, комунікація, оцінювання. Забезпечення особистісно зорієнтованого підходу: проведення консультацій, відзначення успіхів, надання порад, заохочення до самостійного виправлення помилок, надання психологічної підтримки, відео-інструкції.

Рутини на дистанційному уроці: вправи для концентрації уваги, гімнастики очей, зняття фізичного напруження, гімнастика для пальців та рук.

Корисні цифрові ресурси щодо видів та форм організації діяльності учнів на уроках.

Творче завдання. Розробити фрагмент уроку за дистанційною формою навчання (фрагмент відеоролика, тренувальних відеопрезентацій, презентацій до уроку тощо).

Тема 3.2. Використання мовних ігор для ефективного формування вільного володіння державною мовою

Зміст ключової компетентності «вільне володіння державною мовою».

Дидактичні ігри як різновид ігор з правилами, як засіб навчання молодших школярів. Види дидактичних ігор.

Дидактичні ігри, спрямовані на формування фонетичних та орфоепічних умінь.

Дидактичні ігри, спрямовані на формування лексичних умінь.

Дидактичні ігри, спрямовані на формування граматичних умінь.

Словесні ігри, спрямовані на формування комунікативних умінь.

Активність: вправляння вчителів початкових класів у створенні дидактичних ігор для формування в молодших школярів вільного володіння державною мовою.

Тема 3.3. Особливості застосування ігрових методів на уроках математики

Ігрові технології за В. Коваленком, Б. Нікітіним, І. Підласим. Визначення поняття «дидактичні ігри» за І. Підласим, П. Підкасистим. Функції гри. Мотиваційна роль використання ігор. Класифікація педагогічних ігор (Г. Селевко).

Цілі, завдання та функції використання математичних ігор. Застереження щодо використання ігор на уроках математики.

Ігрові сюжети в підручниках з математики. Ігрові ситуації в реалізації діяльнісного підходу. Диференційований підхід до вибору ігрових технологій навчання математики молодших школярів.

Можливості методу проєктів в організації ігрової діяльності молодших школярів. Ігри, які сприяють розвитку вмінь працювати з інформацією. Використання кейс-методу на уроках математики.

Позакласна та позаурочна ігрова діяльність з математики: щоденні 3, математичні квести тощо.

Можливості цифрових технологій щодо використання та проєктування дидактичних ігор з математики. Узагальнення й оцінювання результату їх використання.

Тема 3.4. Застосування гри для підтримки рухової активності учнівства

Рухова активність – як будь-які форми руху, що потребують енергії, наприклад ходьба, фізична робота, фізичні вправи, заняття спортом тощо.

Роль рухової активності у фізичному та розумовому розвитку молодших школярів. Комплексність розвитку фізичної культури та посилення рухової активності як стратегічна ціль реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі.

Рухова активність (кінезифілія) – природна біологічна потреба людини. Гігієнічна норма рухової активності молодших школярів, гіпокінезія, гіподинамія, гіперкінезія. Рівні рухової активності.

Руховий режим молодшого школяра.
Фізкультурно-оздоровча спрямованість освітнього процесу в початковій школі та ГПД. Фізкультурно-оздоровчі технології. Рухливі ігри (великої, середньої, малої рухливості; сюжетні, ігри з предметами; з переважанням основного руху: бігу, стрибків тощо; ігри-естафети).

Підбір рухливих ігор з урахуванням вікових, анатомо-фізіологічних та психологічних особливостей молодших школярів. Профілактика

порушень постави та плоскостопості. Вправи на релаксацію. Дихальні вправи. Загартування – засіб зміцнення здоров'я та покращення фізичного розвитку.

Особливості організації рухової активності молодших школярів під час змішаного навчання. Роль батьків у профілактиці захворювань молодших школярів. Значення ранкової гігієнічної гімнастики, фізкультурної хвилинки, рухливих ігор для здоров'я дітей. Особиста гігієна. Частота серцевих скорочень як самоконтроль при фізичному навантаженні молодших школярів.

Взаємозв'язок принципів особистої гігієни, адекватного харчування, рухової активності, повноцінного відпочинку у фізичному розвитку молодших школярів.

Тема 3.5. Ігрові онлайн-ресурси в дистанційному навчанні

Ігрові дидактичні матеріали, значення їх використання в освітньому процесі. Ігрові ресурси як засіб мотивації до навчання та активізації пізнавальної діяльності школярів.

Переваги та можливості використання ігрових онлайн-ресурсів під час дистанційного навчання. Роль ігрових онлайн-ресурсів у дистанційному навчанні.

Правила створення та використання онлайн-ігор. Онлайн-конструктори дидактичних ігор. Практика зі створення ігрових онлайн-ресурсів засобами цифрових сервісів.

Тема 3.6. Творча діяльність на уроках літературного читання: можливості використання коміксів (креалізованих текстів)

Креалізовані тексти як складне текстове утворення, що поєднує вербальні та невербальні елементи. Вплив креалізованих текстів на читача: створення візуального комплексу образів, які супроводжують зміст прочитаного. Різновиди креалізованих тукстів: комікси, буктрейлери, буклети, постери, брошури, фотоколажі, скрапбукінг, дудли.

Нормативна база застосування креалізованих текстів в освітньому процесі початкової школи.

Використання креалізованих текстів в освітньому процесі початкової школи. Освітні функції коміксів. Простір використання: змістові лінії «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово».

Можливості різноманітної освітньої діяльності за допомогою коміксів. Корисні цифрові ресурси щодо створення освітніх коміксів.

Тема 3.7. Ігри для формування ініціативності та підприємливості молодших школярів

Підприємливість та фінансова грамотність як ключова компетентність, що передбачає ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, уміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Методики організації навчальної діяльності молодших школярів у контексті формування підприємливості та фінансової грамотності. Ігри для формування ініціативності та підприємливості молодших школярів: «Чи знаєш ти ціни?», «Створення бюджету», «Складаємо бюджет домашньої тварини», «3 стільці Уолта Діснея», вправа «Табурет Ганзена», аналіз сюжету економічної казки (напр., казка про кредит «Троє поросят», казка про спільний проєкт «Рукавичка»). Фінансово-економічні настільні та ігри (Лісові комерсанти).

МОДУЛЬ 4. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу

Тема 4.1. Психолого-педагогічна підтримка молодших школярів, які пережили кризові ситуації

Поняття про «соціально-психологічний клімат», його види. Закономірності формування психологічного клімату.

Вплив психологічного клімату на розвиток особистості учня та успішність в навчанні та працездатність колективу. Діяльність, як додатковий стимул в навчанні, що позитивно впливає на розвиток стосунків у класі.

Фактори, що визначають психологічний клімат серед учнів початкової школи. Характеристика сприятливого психологічного клімату в класі. Показники позитивної (здорової) соціально-психологічної атмосфери в дитячому колективі. Методи дослідження психологічного клімату в учнівському колективі.

Лайфхаки щодо формування позитивного психологічного клімату в колективі в період воєнного часу. Методичні рекомендації щодо підвищення рівня позитивного психологічного клімату під час дистанційного навчання. Ігрові прийоми корекції згуртованості колективу та формування позитивного психологічного клімату під час дистанційного навчання.

Корисні цифрові ресурси щодо створення позитивного психологічного клімату для молодших школярів у період воєнного часу.

Тема 4.2. Ігрова діяльність як передумова навчальної діяльності

Діяльність як активна взаємодія людини з дійсністю, під час якої людина виступає як суб'єкт, який цілеспрямовано впливає на об'єкт і таким чином задовольняє свої потреби.

Навчальна діяльність як особлива форма активності учня, спрямована на зміну ним самого себе як суб'єкта навчання. Складові навчальної діяльності

Передумови навчальної діяльності.

Ігрова діяльність як пропедевтика навчальної діяльності. Можливості ігрової діяльності як провідної. Віковий інтервал ігрової діяльності як провідної.

Небезпека редукції ігрової діяльності. Рівні розвитку сюжетно-рольової гри. Шляхи вдосконалення ігрової діяльності молодших школярів. Особливості організації ігор під час дистанційного навчання.

Тема 4.3. Розвиваємо «м'які» навички (Soft Skills). Ігри для розвитку емоційного інтелекту у молодших школярів

Визначення поняття «м'які» навички (Soft Skills).

Роль емоцій у житті людини. Види емоцій: загальна інформація. Поняття про емоційний інтелект та емпатію. Емоційний розвиток молодшого школяра як основоположний фактор у формуванні емоційного інтелекту.

Емоційний складник початкової освіти в Державному стандарті початкової освіти. Функції вчителя початкових класів, вихователі ГПД в процесі емоційного розвитку дитини 6 – 10 років.

Особливості емоційного розвитку сучасних дітей молодшого шкільного віку (у тому числі й дітей з ООП): узагальнена стисла інформація.

Ігри для формування емоційного інтелекту здобувачів початкової освіти. Техніки розвитку емоційного інтелекту.

Корисні цифрові ресурси з питань розвитку емоційної сфери та емоційного інтелекту засобами гри.

Тема 4.4. Використання гри для формування позитивного мислення молодших школярів

Позитивне мислення як засіб розуміти світ навколо себе, знаходити радість у маленьких речах та розвивати внутрішню силу для подолання складнощів. Значення оптимістичного мислення.

Позитивні методи, які сприяють розвитку позитивного мислення: використання ігрових технік та завдань, стимулювання самостійності та самовпевненості у дитини шляхом похвали та підтримки, розвиток емоційного інтелекту та вміння сприймати позитивні емоції тощо.

Ігрові технології як засіб формування позитивної мотивації молодших школярів. Приклади ігор для формування оптимістичного мислення: «Мої успіхи», «Позитивний день» «Заспокой іншого», «Подивись радісно», «Що посієш, те й пожнеш». Використання відео, книг, історій про життя відомих людей.

Тема 4.5. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів

Сучасні підходи до педагогічного оцінювання.

Психолого-педагогічні аспекти оцінювання. Класифікація видів педагогічного оцінювання. Функції оцінювання.

Підходи до оцінювання на засадах педагогіки партнерства. Види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне та підсумкове оцінювання). Мета та основні принципи формувального оцінювання.

Стратегії формувального оцінювання: визначення навчальних потреб учнів; моніторинг процесу; перевірка володіння знаннями і навичками; контроль розуміння; формування навичок самооцінювання і рефлексії.

Методики здійснення формувального оцінювання в умовах змішаного навчання.

Інструменти оцінювання під час дистанційного навчання: самооцінювання, взаємооцінювання, карта понять, складання тестів.

Критерії та рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів. Особливості оцінювання результатів навчальної діяльності учнів 1-2 класів та 3-4 класів. Індивідуальна траєкторія розвитку учня. Спостереження та ведення записів. Технологія портфоліо. Залучення батьків до оцінювання результатів навчання учнів. Культура оцінювальної діяльності педагога: етичні принципи та вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів в умовах змішаного навчання, механізми її забезпечення.

МОДУЛЬ 5. Організаційно-діагностичний

Тема 5.1. Настановне заняття. Вхідне діагностування

Ознайомлення слухачів з метою, завданнями та змістом освітньої програми, організацією та умовами проведення навчання в дистанційному режимі (синхронно та асинхронно). Повідомлення вимог, надання рекомендацій щодо виконання завдань вхідного діагностування та завдань «Підсумкового тестування».

Реєстрація слухачів. Проведення вхідного діагностування.

Тема 5.2. Підсумкове тестування

Мета підсумкового тестування – визначення рівня знань, набутих слухачами під час дистанційного навчання.

Підсумкове тестування передбачає виконання завдань фахової спрямованості. Зміст завдань охоплює зміст цієї освітньої програми. Здобувач освіти має збалансовано представити теоретичні знання та продемонструвати практичні уміння та навички з теми «Компетентнісно орієнтоване навчання в початковій школі» та готовність до організації та здійснення дистанційного навчання (у синхронному та асинхронному режимах дистанційного навчання), здобуті під час навчання на курсах підвищення кваліфікації.

Рекомендовані джерела

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ:

1. Державний стандарт початкової освіти (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688) – 49 с. – URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti
2. Державний стандарт базової середньої освіти– URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti
3. Закон «Про освіту» Офіційний веб-портал Верховної Ради України – URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (Лист МОН України від 19.08.2022 № 1/9530-22). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/
5. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. Наказ МОН України № 527 від 06.06.2022. URL: https://mon.gov.ua
6. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: http://mon.gov.ua.
7. Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 – 4 класів закладів загальної середньої освіти / наказ МОН України від 13. 07.2021 № 813. – URL: https://imzo.gov.ua/2021/07/15/nakaz-mon-vid-13-07-2021-813-pro-
8. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти / Наказ МОЗ України від 25.09.2020 № 2205 – URL: https://www.pedrada.com.ua/files/news/2020/Sanitarnnyj_reglament_zdo_2020_Pedrada.pdf
9. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році (Лист МОН України від 12.09.2022 № 1/13749-23). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/
10. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньї освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» / наказ міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736. – URL: http://mon.gov.ua.
11. Рекомендації слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на тему «Освітні втрати й освітні розриви на рівні загальної середньої освіти: вимірювання та механізми подолання» (протокол № 122 від о7.06.2023). – URL: http://mon.gov.ua.
12. Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної

середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/
13. Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/
14. Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/
15. Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743). – URL: https://mon.gov.ua/ua/news/

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О. Сербенської. Львів: Світ, 1994. – 152 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо / Б. Д. Антоненко-Давидович [Уклад. Я. Б. Тимошенко]. – К.: Либідь, 1991. – 256 с.
3. Береза Т. Слова, що нас збагачують. – Апріорі, 2016. – 378 с.
4. Бібік Н. Компетентність і компетенції у результатах початкової освіти. Початкова школа. 2010. № 9. С 1–4.
5. Большакова І. Критичне мислення. Початкова школа. Київ: «Вид. дім «Перше вересня», 2016.144 с.
6. Вавіна Л., Засенко В., Колупаєва А., Сак Т., Софій Н., Таранченко О. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому просторі: початкова ланка. 2014. – 152 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250 000 / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: Перун, 2007. – 1736 с.
8. Гезей О.М. Діагностувальні роботи з математики. 3-4 класи (за підручником Н. Листопад): навчально-методичний посібник / Ольга Михайлівна Гезей; за заг. ред. Л. Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2023. – 127 с
9. Гезей О.М. Діагностувальні роботи з математики. 3-4 класи (за підручником С. Скворцової, О. Онопрієнко): навчально-методичний

посібник / О.М. Гезей; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2022. – 109 с.
10. Гезей О.М. Педагогічне оцінювання: формувальний підхід / О. М. Гезей // Джерело педагогічних інновацій. Оновлена початкова школа. Науково-методичний журнал. – Випуск № 2 (22). Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2018. – С.67 – 74.
11. Гезей О.М. Формування математичної компетентності молодших школярів (методичні рекомендації) / О.М. Гезей; за заг. ред. Покроєвої Л.Д. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2019. – 104 с.
12. Гін А. О. Прийоми педагогічної техніки: Свобода вибору. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителя. 13-е видання. Х.: Вид. група «Основа», 2015. 112 с.
13. Головащук С. І. Складні випадки наголошення: Словник-довідник / С. І. Головащук.– К.: Либідь, 1995. – 192 с.
14. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва: навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П,. Чайковська Н.В. –К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 456 с.
15. Елен Р. Даніелс. Залучення дітей з особливими потребами до загальноосвітніх класів. Львів: Т-во «Надія», 2000. 256 с.
16. Жильцова О.Л. Недоліки мовлення дітей та шляхи їх подолання. – К., 1971.
17. Звіт про результати другого циклу загальнодержавного зовнішнього моніторингу якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти» 2021 р.: у 2-х частинах. Частина І. Що знають і вміють випускники початкової школи та як змінилася ситуація за три роки / Г. Бичко (основний автор), В. Терещенко, В. Горох, М. Мазорчук, Т. Лісова, Т. Вакуленко; наук. ред. Т. Вакуленко ; за ред. О. Осадчої та В. Терещенка; Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2022. – 189 с. (+196 с. додатків)
18. Звіт про результати другого циклу загальнодержавного зовнішнього моніторингу якості початкової освіти «Стан сформованості читацької та математичної компетентностей

випускників початкової школи закладів загальної середньої освіти» 2021 р.: у 2-х частинах. Частина ІІ. Передумови й результати навчання / Т. Лісова (основний автор), Г. Бичко, М. Мазорчук, Т. Вакуленко, В. Терещенко, В. Горох; наук. ред. Т. Вакуленко; за ред. О. Осадчої та В. Терещенка; Український центр оцінювання якості освіти. Київ, 2022. – 272 с.
19. Емоційний інтелект / Деніел Ґоулман – Харків.: «Vivat», 2018. – 512 с.
20. Зубрицька І. Мова – не калька (Говорімо гарною українською). – Апріорі, 2015. – 400 с.
21. . Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / упорядн. словника С.В. Волобуєва. – К.: НТУ, 2017. – 172 с.
22. Коли світ на межі змін: стратегії адаптації. Психологічна підтримка вчителів та дітей у часи війни / упоряд. Дар'я Арцимєєва, Галина Терентьєва, Олена Чуйко та ін. За заг. ред. Л. Залюбовської, за підтр. Громадської організації «GoGlobal», Центру «Розвиток КСВ» та експертної платформи Career Hub. – 52 с.
23. Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. Технології розвитку критичного мислення учнів. / наук. ред. і передм. О. Пометун. К.: Плеяди, 2006. 220 с.
24. Маршрутизатор дій педагога Нової української школи: інструкція порадник/ за заг. ред. С. Ю. Гарної, Н. О. Капінус. – Краматорськ: Відділ інформаційно-видавничої діяльності, 2021. – 40 с.
25. Мацько Л.І. та ін. Стилістика української мови: Підручник / І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько; За ред. Л.І. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 462 с.
26. Мельник С. А., Гезей О. М., Ротфорт Д. В. Реалізація компетентнісного підходу в освітній практиці початкової школи (методичні рекомендації) / авт.-упор./ за заг. ред.Л. Д. Покроєвої. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2018. – 204 с.
27. Неперервність та наступність між початковою і базовою загальною середньою освітою як передумови успіху реформ Нової української школи /Зб. наук. пр. [ред. кол. І. Б. Вашеняк (гол.) та ін.]. Хмельницький: Видавництво ПП «Символ», 2021. 283 с.

28. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навч.-метод. посіб. / М. Кірик, Л. Данилова. – Львів: Світ, 2019. – 136 с.
29. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. –Київ: Літера ЛТД, 2018. — 160 с.
30. Орфоепічний словник / [Уклад. Погрібний М. І.]. – К.: Рад. шк., 1986. – 118 с.
31. Підласий І.П. Практична педагогіка або три технології: Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. К.: Слово, 2004. 616 с.
32. Пометун О.І., Сущенко І.М. Путівник з розвитку критичного мислення в учнів початкової школи: методичний посібник для вчителів: Київ, 2017. 96 с.
33. Російсько-український словник / [І. О. Анніна, Г. Н. Горюшина, І.С. Гнатюк та ін.]. – К.: Абрис, 2003. – 1424 с.
34. Ротфорт Д.В. Нова українська школа: теорія і практика формувального оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Д. В. Ротфорт, О. М. Гезей; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. – Харків: Вид-во «Ранок», 2020. – 144 с.: іл.
35. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти. Наука і освіта. Науково-практичний журнал Південного наукового центру НАПН України. Серія «Педагогіка», 2011. № 4. С. 18–22.
36. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручн. К.: Грамота, 2012. – 504 с.
37. Савченко О.Я. Уміння вчитися – ключова компетентність молодшого школяра: посібник .К.: Педагогічна думка, 2014. – 176 с.
38. Садкіна В. І. Маленькі секрети учительського успіху. Навчаємо з радістю. Х.: Вид. група «Основа», 2016. – 144 с.
39. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів: навч.-метод. посіб. / Світлана Скворцова, Оксана Онопрієнко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2019. – 352 с.
40. Скворцова С. О. Нова українська школа: методика навчання

математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів: навч.-метод. посіб. / С. О. Скворцова, О.В. Онопрієнко. – Харків : Вид-во «Ранок», 2020. – 320 с.
41. Словник труднощів української мови / [Гринчишин Д. Г., Капелюшний А.О., Пазяк О. М. та ін.]; За ред. С. Я. Єрмоленко. – К.: Рад. шк., 1989. – 336 с.
42. Сосницька Н.П. Реалізація компетентнісного підходу у вивченні української мови в початкових класах. – Джерело педагогічної майстерності. Початкова освіта у векторі сучасних змін: Науково-методичний журнал. – Випуск № 4 (56). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2012. – 196 с. – С. 54 – 59.
43. Сосницька Н.П. Шляхи розв'язання актуальних проблем щодо формування ключової компетентності «вільне володіння державною мовою» в молодих школярів // Джерело педагогічних інновацій. Оновлена початкова школа. Науково-методичний журнал. – Випуск № 2(22). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2018. – 168 с. – С. 108 – 119.
44. Співпраця батьків та вчителя початкової школи / Упорядник Козіцька М.П. Х.: Вид. група «Основа», 2012. 112 с.
45. Сухомлинський В. О. Батьківська педагогіка. К.: Радянська школа. – 1978. 263 с.
46. Сучасна українська мова: довідник / Л.Ю. Шевченко, В.В. Різун, Ю.В. Лисенко; За ред. О.Д. Пономаріва. – К.: Либідь, 1993. – 336 с. – С. 26 – 69.
47. Цимбалару А.Д. Нова українська школа: освітній простір учнів початкової школи: навч. метод. посіб. / А.Д. Цимбалару. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2020. – 160 с.
48. Чак Є.Д. Чи правильно ми говоримо? / Є. Д. Чак. – К.: Освіта, 1997. – 240 с.
49. Школа та батьки. Навчаємо співпраці / упоряд. М. К. Голубенко. К.: Шкільний світ, 2009. – 128 с.
50. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах : навч. посібник / П. М. Щербань. – К.: Вища школа, 2004. – 207 с.

51. ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Большакова І. Технологія «Сторітелінг». – URL: https://www.youtube.com/watch?v=2aYHz1U19U8
2. Булгакова І.М. Storytelling (Історії, які навчають). – URL: https://vseosvita.ua/library/navcalno-metodicnij-posibnik-storytelling-istorii-aki-navcaut-205089.html
3. Всеукраїнський фонд крок за кроком – URL: https://www.facebook.com/groups/KROKZAKROKOMdomety/
4. Дзвона чи дзвону? Або –а (-у) чи –у (-ю) в родовому відмінку. Словник-довідник. – URL: http://rodovyi-vidminok.wikidot.com/
5. Дитячий сайт «Казкар». – URL: http://kazkar.at.ua/
6. Доброго ранку! Ми раді, що ви тут! Посібник для педагогів з проведення ранкової зустрічі / Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». – 2016. – 54 с.– URL: http://www.ussf.kiev.ua/ieeditions/306
7. Допомога дітям з ООП під час війни. Поради для батьків. [Електронний ресурс]. – URL: https://cutt.ly/eGFQ1QR
8. Кабан Л. В. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі / Л. В. Кабан // Народна освіта. – 2017. – Вип. 1. – С. 47 – 52.
9. Казаннікова О. В. Психологічна компетентність педагога. / О.В. Казаннікова. [Електронний ресурс]. – URL: http://sworld.com.ua/konfer29/1200.pdf
10. Корекція дистанційно для учнів з ООП в умовах воєнного стану [Вебінар] [Електронний ресурс]. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=aDBY0FRyCTo
11. Марко М.М. Формування ігрової компетентності майбутніх учителів у процесі професійно-педагогічної підготовки // Наукові записки. Серія: педагогіка. – 2016. – № 2. – С. 245 – 253. – URL: http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/85494
12. Навчальні втрати: сутність, причини, наслідки та шляхи подолання. – URL: https://nus.org.ua/news/utsoyao-oprylyudnyv-doslidzhennya-pro-navchalni-vtraty-v-ukrayini/
13. Національна бібліотека України для дітей з віртуальною бібліографічною довідкою. – URL: http://chl.kiev.ua
14. Освітні втрати: підходи до вимірювання та компенсації. – URL: https://cedos.org.ua/wp-content/uploads/zapyska_osvitni-vtraty.pdf

15. Переяславська С. О. Смагіна О. О. Гейміфікація як сучасний напрям вітчизняної освіти – URL: http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6423

16. Платформа Європейського центру ім. Вергеланда. Програма «Демократична школа». – URL: https://e-learning.theewc.org.

17. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання.– URL: http://nvk-licey.at.ua/_ld/0/2_BTn.pdf/.

18. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради. Привабливість і підступність паронімів. – URL: http://ponomariv-kultura-slova.wikidot.com/paronimy

19. Пономарьова К.І. Компетентнісно орієнтовані завдання з української мови: особливості конструювання та застосування. – URL: https://lib.iitta.gov.ua/

20. Пономарьова К.І. Реалізація компетентнісного підходу в системі початкової мовної освіти [Електронний ресурс]. – URL: https://core.ac.uk/download/pdf/32307731.pdf

21. Практики та підходи до дистанційного навчання – рекомендації для вчителів. – URL: https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-dodystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlyavchyteliv/

22. Професійна орієнтація у новій українській школі. – URL: https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/konczepcziya-profori%D1%94ntaczii%CC%88-dlya-gromadskogo-obgovorennya-16_12_20-.pdf

23. Рома О.Ю. Готовність учителів початкової школи до реалізації ігрових методів навчання: зміст та структура в умовах освітніх змін http://phd.znu.edu.ua/page/dis/09_2020/Roma_dis.pdf

24. Словники України online. Словозміна. – URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/

25. Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019) [Електронний ресурс]. – URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf

26. Тлумачний словник української мови [Електронний ресурс] : у 20-ти томах : електронна версія видання / Нац. акад. наук України, Укр. мовно-інформ. фонд; гол. ред. В. М. Русанівський ; науковий

керівник проекту В.А. Широков, 2010. – URL: http://test.ulif.org.ua:8000/expl/Entry/index?wordid=1&page=0
27. Топ-10 ігор для розвитку емоційного інтелекту. – URL: https://www.4mamas-club.com/porady/top-10-igor-dlya-rozvitku-emocijnogo-intelektu/
28. Український правопис [Електронний ресурс]. – URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf
29. Якщо ви пережили психотравмуючу подію» (посібник). [Електронний ресурс]. – URL: https://cutt.ly/6GSiL6n

ІНФОРМАЦІЙНІ СТОРІНКИ

1. http://osvita.ua/ – сайт Освіта.ua
2. http://www.nbuv.gov.ua/ – веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського (Київ)
3. https://edu-post-diploma.kharkov.ua/ – сайт КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»
4. https://mon.gov.ua/ua – Міністерство освіти і науки України
5. https://nus.org.ua/ – сайт «Нова українська школа»
6. https://www.facebook.com/nus.org.ua/ – Фейсбук сайту «Нова українська школа»
7. https://www.facebook.com/osvita.ua – Фейсбук сайту Освіта.ua
8. https://www.facebook.com/UAMON/ – Фейсбук сторінка МОН
9. https://www.kitchentableclassroom.com/glue-drawing-with-chalk/
10. https://znayshov.com/News/Details/Yak_pidtrymaty_ta_zaspokoity_dytynu_pid_chas_viiny
11. https://www.youtube.com/watch?v=3cfLsWf3nAY
12. https://osvitoria.media/experience/yak-govoryty-z-ditmy-pro-vijnu/

http://ipz.org.ua/wp-content/uploads/2017/10/dity_fin_ispp-1.pdf